

Vaarwel

INFOGIDS OVER VERLIES & ROUWEN

DE NIEUWSTE TRENDS

Uitvaarten
anno 2009

2 GETUIGENISSEN

Zij deden beroep op
de steun van DELA

GEEN GELDZORGEN NA OVERLIJDEN

De uitvaartassistente
en nazorgconsulente
aan het woord

KOEN WAUTERS

Ik doe dit uit
liefde voor mijn
vrouw en kinderen

INTERVIEW MET ROUWSPECIALIST

Manu Keirse:

“Rouwen is nodig om
verlies een plaats te geven”

36

Een overlijden, verwacht of onverwacht, betekent een enorme klap voor de omgeving. Maar of je het nu wilt of niet, iedereen krijgt in zijn leven ooit te maken met het overlijden van een dierbare.

Net in zo'n droevige periode waarin je overweldigd wordt door de meest uiteenlopende emoties moeten er heel veel praktische zaken geregeld worden. En probeer dan maar eens nuchter te blijven nadenken.

In dit boekje willen we alvast een aantal aspecten rond een uitvaart belichten zodat u een beter inzicht krijgt in datgene wat er op dat moment allemaal dient te gebeuren. Verder geven we een aantal tips over hoe je familieruzies, geld- en andere kopzorgen als gevolg van een overlijden kunt voorkomen.

De redactie

INHOUD

Veelgestelde vragen	3
Koen Wauters is ambassadeur voor DELA in Vlaanderen	4
Gesprek met rouwtherapeut Manu Keirse	8
De uitvaartassistent & de nazorgconsulent aan het woord	10
Uitvaarten anno 2009	12
Zij deden beroep op de steun van DELA	14

PRODUKTIE: JENNY BOS • **TEKST- EN EINDREDACTIE:** PASCALE DAMEN

VORMGEVING: KATRIEN DE KEYZER • **FOTOGRAAF:** STEPHEN MATTUES

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: DELA, DE KEYSERLEI 5 BUS 14, 2018 ANTWERPEN*

* ondernemingsnummer 0436.922.642, vertegenwoordigd door Jack van der Putten

Veelgestelde vragen

1 Wat moet ik doen na een overlijden?

Als het om een onverwacht overlijden thuis gaat, sowieso een arts verwittigen die het overlijden kan vaststellen. Vraag ook bijstand van familie, vrienden, burens... Het is erg belangrijk dat je er niet alleen voor staat op zulke emotionele momenten. Waarschuw altijd eerst de uitvaartverzekeraar. Als de overledene geen uitvaartverzekering heeft, neem dan contact op met een begrafenisondernehmer. Breng ook zo snel mogelijk - telefonisch - de bank op de hoogte. De meeste andere instellingen kunnen wachten tot na de uitvaart. DELA kan hierbij steeds hulp bieden met haar dienst nazorg.

www.dela.be/nl/bijoverlijden/nazorg

2 Kan ik mijn wensen over mijn uitvaart op voorhand vastleggen?

In een wilsbeschikking kun je aangeven wat je persoonlijke wensen zijn. De wilsbeschikking dient als leidraad voor het regelen van de uitvaart. Wil je er zeker van zijn dat je je wensen rechtsgeldig vastlegt, dan kun je ze eigenhandig uitschrijven (niet typen) en zet je de datum en je handtekening eronder. Dat heet een codicil. Ook is het mogelijk je wensen door de notaris in een testament te laten vastleggen. DELA-verzekerden kunnen hun persoonlijke wensen in de DELA-wilsbeschikking kenbaar maken.

www.dela.be/nl/mijn_dela/Wilsbeschikking

3 Wie draagt de kosten van de begrafenis?

Wanneer de overledene een uitvaartverzekering heeft, zal de uitvaartverzekeraar de kosten van de uitvaart dekken conform het verzekerde bedrag. Als dat niet het geval is, zijn het de wettelijke erfgenamen die de uitvaart zullen bekostigen. Wanneer er geen erfgenamen zijn of ze niet gevonden worden, organiseert het OCMW een bescheiden uitvaart. Het zal de gemaakte kosten wel trachten te recupereren en kan dus diep graven om alsnog nabestaanden te traceren.

4 Wat doe ik bij een overlijden in het buitenland?

Als de overledene uitvaartverzekerd is, neemt u onmiddellijk contact op met uw uitvaartverzekeraar. In het andere geval contacteert u uw ziekenfonds of uw reisbijstandsverzekering. DELA regelt zelf de repatriëring van haar verzekerden, die recht hebben op gratis repatriëring.

5 Kan ik een erfenis weigeren?

Er zijn drie mogelijkheden: je kunt een erfenis weigeren, accepteren of accepteren onder voorrecht van boedelbeschrijving. Wanneer er twijfel bestaat over het al dan niet accepteren van een nalatenschap, kies dan voor de laatste optie. Een notaris zal alle bezittingen en schulden tegenover elkaar zetten. De nabestaanden kunnen vervolgens een definitieve keuze maken: accepteren of verwerpen. De notaris zal wel zijn gemaakte kosten verhalen.

A black and white portrait of a man with dark hair, wearing a grey sweater, looking directly at the camera with a slight smile. The background is dark and out of focus. The image is framed by an orange border with a floral pattern.

“Ik doe dit uit liefde
voor mijn

Op zijn 41ste is Koen Wauters nog lang niet uitgezongen. Maar toch heeft hij al eens stilgestaan bij zijn dood en een aantal praktische en financiële aspecten geregeld. Zodat zijn vrouw en kinderen zich daar al niet meer over hoeven te bekommeren en op een mooie manier afscheid kunnen nemen...

vrouw en kinderen 99

Koen, je bent ambassadeur van DELA.

Wat betekent DELA voor jou?

“DELA is dé uitvaartspecialist. Zij zijn gespecialiseerd in alles wat van ver of dichtbij te maken heeft met uitvaarten. Bij hen kun je onder andere ook terecht voor een uitvaartverzekering. Mensen hebben soms een negatief beeld van verzekeringen, denken dat het alleen om geld draait, maar DELA doet veel meer dan dat. DELA begeleidt de nabestaanden persoonlijk, steunt hen en zorgt ook voor hen, zowel voor, tijdens als na een uitvaart.”

Heb je zelf een uitvaartverzekering?

“Uiteraard. Op mijn 25ste was ik daar niet mee bezig. De klik kwam toen ik kinderen kreeg. Uit liefde voor Valerie en de kinderen wil ik dat alles geregeld is. Zodat zij zich alleen moeten bezighouden met afscheid nemen en het verwerken van hun verdriet, en niet ook nog eens geconfronteerd worden met allerlei praktische zaken en paperassen. Ik wil dat ze hulp krijgen daarbij.”

Waarom heb jij een uitvaartverzekering? Alsof jij dat bedrag niet in één keer op tafel kunt leggen...

“Ik denk inderdaad niet dat dat een probleem zal zijn, maar het gaat me niet alleen om het

financiële aspect. Je kunt nu al aangeven of je gecremeerd wilt worden of begraven, welke kist je mooi vindt, welke begrafenisondernemer je uitvaart moet verzorgen. Dat is nog zo'n misverstand: men denkt dat je alleen bij DELA-begrafenisondernemers terecht kunt. Je kunt perfect naar een uitvaartonderneming op de hoek gaan. Maar vooral hun unieke persoonlijke zorg en bijstand vind ik heel belangrijk. Trouwens, onderschat de kosten van een uitvaart niet. Die kunnen oplopen tot 5000 euro of meer. Dat we een brand- of autoverzekering hebben, vindt iedereen doodnormaal. Terwijl een uitvaartverzekering de enige verzekering is die we allemaal ooit nodig hebben.”

Ben je niet wat jong als boegbeeld voor DELA?

“Het is niet omdat ik pas 41 ben, dat ik niet kan sterven. Tijdens Parijs-Dakar kregen we ooit een kogel in de voorruit, we zijn eens in een ravijn gereden en honderd meter naar beneden gestort. Op dat moment dachten we dat we eraan gingen. Het is gewoon beter om er nu al bij stil te staan dat je niet onsterfelijk bent. Trouwens, hoe jonger je eraan begint, hoe voordeliger je bijdrage.”

Maar als ik dan heel lang leef, heb ik mijn uitvaart drie keer betaald?

“Neen, zo werkt dat niet. Als je een verzekering afsluit, wordt een vervalddag bepaald tot op de leeftijd van 65 of 80 jaar. Het bedrag dat je wilt

alle ‘fans’, iedereen die me is komen groeten toen ik aan het zingen was. Ze mogen ook dag komen zeggen als ik niet meer zing. Dat verdienen ze. En één uitvaart in intieme kring, zonder camera’s in de buurt. Ik wil gecreëerd worden. En als ze het georganiseerd krijgen, zou ik het fijn vinden als Valerie en de kinderen met mijn potje met as op het vliegtuig stappen om me in de woestijn uit te strooien. Ik heb ook wat ‘stille willetjes’ over de dienst. Geen priester met een standaardverhaal, maar een heel persoonlijk afscheid met vrienden die anekdotes komen vertellen, waardoor je moet huilen van het lachen én van ontroering, die je warme en koude rillingen tegelijkertijd geven. Muziek van Clouseau hoeft

“ Het is gewoon beter om er nu al bij stil te staan dat je niet onsterfelijk bent ”

verzekeren wordt min of meer verdeeld over het aantal maanden tussen de huidige leeftijd en de vervalddag. Zo wordt de maandelijkse bijdrage bepaald. Maar ook als je na je eerste bijdrage al overlijdt, betaalt DELA toch het volledige bedrag uit.”

Hoe zie je je eigen uitvaart?

“Ik zou graag twee momenten hebben: één voor

niet. Mijn broer kent mijn favoriete zangers en zal een mooie speellijst samenstellen, daar ben ik zeker van. Het liefst zou ik nog een paar restjes van mezelf aan de wetenschap afstaan, maar Valerie is daar niet zo voor te vinden. Nu ja, het is mijn intentie om zo hard te leven en mijn best te doen hier op aarde, dat er niets meer overblijft om weg te geven!”

De dood heeft zijn prijs

Dood gaan we uiteindelijk allemaal. En het prijskaartje dat daaraan vasthangt, wordt steeds hoger. Momenteel schommelt de prijs tussen 3000 en 5000 euro afhankelijk van de wensen van de overledene of diens nabestaanden...

Als de prijzen blijven stijgen zoals nu, zou je voor een uitvaart in 2040 tussen 12500 en 22500 euro moeten neertellen. Om hun familie niet te belasten met de kosten en de rompslomp van een uitvaart nemen steeds meer mensen een uitvaartverzekering. Al te vaak wordt die verward met een levensverzekering en een overlijdensrisicoverzekering, maar wat is nu precies het verschil?

Een levensverzekering sluit je af om bijvoorbeeld tegen de pensioenleeftijd een bepaald bedrag op te bouwen zodat je dan je levenswijze niet moet aanpassen, een appeltje voor de dorst zeg maar... Maar niets garandeert dat er nog iets van dat bedrag over is op het moment van overlijden. Zo zijn de kosten toch nog voor rekening van de nabestaanden. Een levensverzekering bevat vaak ook een overlijdensrisicodekking. Dat is een regeling waarbij een bedrag wordt uitgekeerd wanneer de verzekerde vroegtijdig en onverwacht zou overlijden. Een voorbeeldje: een vader van twee kinderen die enige kostwinnaar is, kan een overlijdensrisicodekking nemen tot zijn 65 jaar, zodat als hij vroeger overlijdt, zijn kinderen hun studies kunnen verderzetten met het bedrag dat wordt uitgekeerd. Het geld zou ook gebruikt kunnen worden voor de kosten van de uitvaart, maar dat is echter niet de bedoeling. Bovendien is er geen persoonlijke assistentie, zoals je die wel hebt bij de uitvaartverzekering. De nabestaanden moeten dus alles zelf nog regelen voor, tijdens en na de uitvaart.

Een uitvaartverzekering daarentegen is altijd bedoeld om de kosten van een uitvaart op te vangen. Je bepaalt eigenlijk vooraf hoeveel je voor de kosten van je begrafenis wenst te reserveren. Vervolgens bepaal je tot hoelang je hiervoor wenst te betalen (bv. tot 65 of 80 jaar). Zo wordt er een maandelijkse bijdrage bepaald. In die zin spaar je eigenlijk voor je begrafenis. Maar het is wel een verzekering omdat er een risicodekking aan verbonden is: ook als je maar één bijdrage betaald hebt en je overlijdt, zul je toch recht hebben op het totale bedrag. Bovendien - en dat is hét grote verschil - heb je recht op persoonlijke bijstand, zodat je nabestaanden niet alleen voor de praktische kant van de uitvaart moeten instaan tijdens dit moeilijke moment. De DELA uitvaartassistenten staan de nabestaanden immers met raad en daad bij vóór, tijdens en na de uitvaart en zorgen dat alles perfect wordt geregeld. Met de DELA-wilsbeschikking kan je al vooraf je wensen duidelijk maken indien je dit wenst. En niet onbelangrijk: een uitvaartverzekering is helemaal niet zo duur als je zou denken!

VRAAG NU GRATIS DE UITVAARTKOSTENWIJZER AAN!

DELA heeft een handige Uitvaartkostenwijzer die een goed overzicht geeft van wat er allemaal bij een uitvaart komt kijken en hoeveel het kost. Vraag 'm nu gratis aan met vermelding 'actie infogids' via 03 231 56 63 of infogids@delabe

Rouwen: nodig verlies een plaas

De dagen rond de uitvaart gaan vaak in een roes voorbij. Maar dan dringt de werkelijkheid pas in alle hevigheid door. Rouwen is een zware emotionele arbeid die lang kan duren, maar die belangrijk is om het verlies te kunnen integreren in je leven.

Manu Keirse is klinisch psycholoog, hoogleraar aan de faculteit geneeskunde van de KU Leuven en auteur van een aantal boeken over verlies. Bovendien ondersteunt en adviseert hij DELA in verband met rouwbegeleiding en –verwerking. “Het is belangrijk dat organisaties als DELA bestaan, die niet alleen het financiële waarborgen, maar vooral en bovendien de continue persoonlijke begeleiding voor, tijdens en na de uitvaart garanderen.”

Kunt u het gemiddelde verloop van een rouwproces beschrijven?

“Ik zou eerder spreken over rouwarbeid dan over een rouwproces. Een rouwarbeid bestaat uit vier essentiële taken. Taak 1 is het onder ogen zien van de werkelijkheid van het verlies. Het duurt even voor ze tot je doordringt. Taak 2 is het ervaren van de pijn van het verlies. Niet

Antidepressiva bestrijden een depressie, geen verdriet. Intens verdriet is normaal gedrag van normale mensen. Taak 3 bestaat erin je aan te passen aan de wereld zonder die persoon die je verloren hebt. Telkens als je geconfronteerd wordt met situaties die verbonden zijn met die persoon duikt de pijn weer op. Taak 4 gaat om het opnieuw leren houden van de mensen, van het leven. Pas als je die taken afgewerkt hebt, dan kun je weer genieten van het leven.”

Rouwen is heel individueel. Hoe ziet u dat?

“Rouw omschrijf ik als een vingerafdruk van verdriet. Een vingerafdruk is wel herkenbaar voor iedereen, maar niet voor iedereen gelijk. Het is niet abnormaal als een rouw twee tot drie jaar duurt en zelfs vijf tot zeven jaar bij het verlies van een kind. Je bent niet constant verdrietig, maar regelmatig staan de emoties

“ Een overledene niet meer vernoemen,
dat is het ergste wat je kunt doen ”

door medicijnen te nemen of antidepressiva te slikken om je verdriet te verwerken.

op je lippen of je ogen. Verwerken betekent niet dat het daarna over is of voorbij. Het

om het ts te geven

betekent alleen dat je het verlies geïntegreerd hebt in je leven, een plaats hebt gegeven. Maar het blijft een schaduw die met je meegaat. Rouwen heeft fundamenteel te maken met liefde en verbondenheid tussen mensen. Als die verbinding verbroken wordt, dat doet pijn. En als je geen tijd krijgt om te rouwen, dan krijg je de boodschap dat liefde en verbondenheid geen belangrijke waarden zijn.”

Hoe kunnen we helpen bij het rouwen?

“Door goede informatie te geven over wat er gebeurd is, soms na jaren nog. Door de pijn mee te dragen, aanwezig te blijven als er pijn is. Pijn, agressie en boosheid is normaal gedrag. Je moet toestaan dat de nabestaande daarmee zit. Door hem ook op latere tijdstippen opnieuw zijn verhaal te laten vertellen. Daardoor kan hij op verhaal komen. En ten slotte, door de naam van de overledene niet dood te zwijgen. Een overledene niet meer vernoemen, dat is het ergste wat je kunt doen.”

Hoe gaat dat bij kinderen?

“Kinderen rouwen zoals volwassenen, met dezelfde taken en dezelfde rouwbaarheid. Maar ze zijn ervoor afhankelijk van volwassenen. Een kind dat zijn moeder verliest, gaat na een kwartier gewoon verder met zijn spel, omdat dat zijn dagelijkse arbeid is. Het zal zijn verdriet uitstellen of opbergen tot er genoeg veiligheid is. Als je kinderen warmte en genegenheid geeft, geef je ze ook de veiligheid om een verlies te kunnen verwerken.”

MEER LEZEN

VOOR VOLWASSENEN

- Helpen bij verlies en verdriet
- Kinderen helpen bij verlies
- Vingerafdruk van verdriet
- Stil verdriet
- Afscheid van moeder

Boeken van Manu Keirse, allemaal uitgegeven bij Lannoo

VOOR KINDEREN

- Ik krijg tranen in mijn ogen als ik aan je denk, Ineke van Essen, uitgeverij Bakermat
- De zeven hemdjes van Veronica, Jaak Dreesen, uitgeverij Lannoo

VINGERAFDRUK VAN VERDRIET

van Manu Keirse is een mooi, inspirerend geschenkboekje in zakformaat. DELA geeft 60 exemplaren weg aan de eerste 60 personen die reageren via

www.dela.be/nl/vingerafdrukvanverdriet

WEBSITES

- www.zelfhulp.be
- www.rouwzorgvlaanderen.be

ROUWVERLOF

Wie in zijn directe familie met een overlijden wordt geconfronteerd, krijgt daar in principe drie (privé-sector) of vier (overheidsdiensten) dagen rouwverlof of klein verlet voor. Alleen al om de praktische zaken rond een overlijden te regelen, is dat onvoldoende. Onlangs werd er een wetsvoorstel ingediend om het rouwverlof uit te breiden naar tien dagen.

Hulp tijdens de

HILDE MARTENS IS UITVAARTASSISTENTE BIJ DELA

Wanneer komt een uitvaartassistent in beeld?

“Vlak na het overlijden bellen de nabestaanden van de verzekerde de alarmcentrale van DELA. Meteen word ik verwittigd en neem ik contact

op met de familie, ik luister naar hun verhaal en maak een afspraak. Als ze het wensen, kom ik onmiddellijk naar hen toe. En ik verwittig de begrafenisondernemer die ze gekozen hebben. Ik geef mijn telefoonnummer en druk hen op het hart dat ze mij altijd mogen bellen.”

maar voor de verzorging en uitvoering van de begrafenis is een goede begrafenisondernemer natuurlijk onmisbaar. Het is onze taak om een vertrouwenspersoon te zijn bij wie de nabestaanden met al hun vragen en hun verhaal terechtkunnen.”

Wat vindt u het belangrijkste aspect van uw beroep?

“Bijstand bieden. Er zijn voor de nabestaanden. Er komt zoveel op mensen af na een overlijden - emotioneel, praktisch... - en het is fijn te weten dat men er niet alleen voor staat. Als ik kan,

“Het is onze taak om een vertrouwenspersoon te zijn bij wie ze terechtkunnen”

Wat doet een uitvaartassistent nog?

“We adviseren, begeleiden, steunen en zorgen. Ik informeer de nabestaanden over het verdere verloop en over de instanties die dringend op de hoogte gebracht moeten worden. Als de overledene een DELA-wilsbeschikking had, overloop ik die met de familie, zodat zijn of haar wensen gerespecteerd kunnen worden. Als ze willen, ben ik ook bij het onderhoud met de begrafenisondernemer. Dat is het administratieve gedeelte. Maar verder ben ik er vooral voor de naasten en wil ik hen begeleiden in alles wat op hun weg komt. Soms help ik met de praktische organisatie,

probeer ik op de uitvaartdienst aanwezig te zijn. Uit respect voor de overledene, maar ook voor de nabestaanden.”

Hoe verwerkt u alles wat u meemaakt?

“Ik geloof nogal sterk en dat helpt mij om alles te kunnen plaatsen. Verder maak ik van elk bezoek een verslag en schrijf ik de gebeurtenissen zo wat van me af. En ik praat er met mijn partner over. Ik doe mijn werk enorm graag, en te horen dat men tevreden is dat ik geweest ben, dat geeft me voldoening én de bevestiging dat onze job belangrijk is.”

uitvaart

Zodra iemand geconfronteerd wordt met een overlijden en de DELA alarmcentrale belt, komt de uitvaartassistent ter plaatse om de uitvaart en alles wat daarbij komt kijken tot in de puntjes te regelen. En na de uitvaart, dan is er de nazorgconsulent...

TINA ANTONSEN IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE NAZORG BIJ DELA

Waarom heeft iemand een nazorgconsulent nodig?

“DELA wil er ook zijn na de uitvaart. Na alle geregel en rompslomp vallen de nabestaanden vaak in een diep gat. En net op dat moment van diepe rouw en verdriet is er nog heel wat te doen op administratief vlak. Hier speelt de nazorgconsulent een rol. Hij overloopt alle stappen die je moet ondernemen: allerlei instanties verwittigen, zoals het ziekenfonds, kinderbijslag, pensioenkas, verzekeringsmaatschappijen, nutsvoorzieningen, bankzaken regelen, nalatenschap aanvaarden of verwerpen, nalatenschap aangeven, successierechten...”

En als je het niet ziet zitten om al die dingen zelf te regelen?

“Ook dan kan DELA helpen. Naast de hierboven beschreven ‘informatieve nazorg’, die inbegrepen is in een DELA-uitvaartverzekering, kan de nazorgconsulent eveneens ingeschakeld worden voor ‘administratieve

nazorg’. Hierbij schrijft hij alle instanties aan die op de hoogte gebracht moeten worden van het overlijden. Meer doorgedreven is de ‘all-in nazorg’, waarin de consulent echt alles doet wat de mensen vragen en waartoe hij van rechtswege gemachtigd is. Hij gaat letterlijk mee op pad, naar het vredegerecht, de notaris... Wij nemen uiteraard geen beslissingen in hun plaats, alles gebeurt steeds in overleg met de familie. Nazorgconsulenten zijn vooral ook mensen: als het moet, gaan we ver. Voor een weduwnaar die nooit heeft leren koken, schakelen we de sociale dienst van de gemeente in. Of we brengen hem of haar even naar de kapper of de slager. We bieden ook een luisterend oor. Als we merken dat iemand extra hulp nodig heeft om alle leed te verwerken, verwijzen we hem of haar door naar een psycholoog of rouwbegeleider. Het is belangrijk dat de nabestaanden voelen dat zij er na een sterfgeval niet alleen voor staan.”

“ Het is belangrijk dat de nabestaanden voelen dat zij er niet alleen voor staan ”

Uitvaarten anno 2009

Ook uitvaarten gaan met hun tijd mee. De belangrijkste evolutie: ze worden steeds persoonlijker. Een aantal suggesties om u op weg te helpen...

WIE WAS DE OVERLEDENE?

Waar vroeger, pakweg een paar decennia geleden, de meeste uitvaarten (begrafenissen vooral) volgens een onwrikbaar stramien verliepen, zijn die van nu steeds persoonlijker en op maat van de overledene. Wie het groene gedachtegoed een warm hart toedraagt, hoeft zijn overtuiging na de dood niet overboord te gooien maar kan kiezen voor een ecologische begrafenis. Bij een hardrockfan schalt luide muziek door de boxen, de lijkwagen van een Harley Davidson rijder wordt met een stoet motoren begeleid en een fervent Bolleke-drinker nodigt zijn vrienden na afloop uit in zijn stamkroeg.

Top-10 van de uitvaartsongs

- 1 **Het water** • Marco Borsato
- 2 **Leef je leven** • Koen Wauters
- 3 **Afscheid van een vriend** • Clouseau
- 4 **Tears in Heaven** • Eric Clapton
- 5 **Time to Say Goodbye** • Andrea Bocelli & Sarah Brightman
- 6 **Ne me quitte pas** • Jacques Brel
- 7 **Goodbye my Lover** • James Blunt
- 8 **Ave Maria** • J. Caccini
- 9 **Et maintenant** • Gilbert Bécaud
- 10 **Candle in the Wind** • Elton John

Zag u liever een andere song op nummer één?

Op www.dela.be/nl/uitvaartkompas/

[Uitvaart_top_50](#) kunt u zelf uw stem

uitbrengen of liedjes toevoegen!

VERRASSEND VERASSEN

Een heel opvallend voorbeeld van de verpersoonlijking van uitvaarten zijn de nieuwe asbestemmingen. De traditionele opties blijven het goed doen: in een urn in een columbarium, op een urnenveld of thuis, of verstrooid op de begraafplaats, het strooiveld bij het crematorium, en steeds meer op zee. Recenter is de wens van de nabestaanden om de as van de overledene bij zich te dragen, in een kokertje, een kleine urn, **een juweeltje (1)** of een mooi fotolijstje... Maar as kan ook in **een glaskunstwerk (2)**, in een schilderij of in **een beeldje van keramiek (3)** verwerkt worden. Sommigen laten de as persen tot een diamant. Anderen gaan nog een stuk verder en kiezen voor een tatoeage met de as van hun geliefde! *In Vlaanderen mag de urne mee naar huis worden genomen als alle eerstegraadsverwanten hiermee instemmen. In Wallonië moet de overledene vooraf zijn uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming gegeven hebben. Het opsplitsen van de as is in Wallonië niet toegelaten, in Vlaanderen is de toestemming van de eerstegraadsverwanten nodig. Het is aangeraden op voorhand informatie in te winnen bij de uitvaartverzekeraar, begrafenisondernemer of het gemeentehuis.*

1

2

3

→ De juiste woorden vinden

Wanneer je overmand bent door verdriet is een mooie, ontroerende tekst schrijven soms een immense klus. Misschien vindt u wat inspiratie via deze links:

www.uitvaartinfotheek.nl/overlijden/rouwkaartgedichten.html

www.uitvaartinfotheek.nl/overlijden/tekstenrouwkaarten.html

Zorg in de praktijk

DELA is er voor, tijdens en na een uitvaart. Hoe gaat dat in de praktijk? Drie vrouwen getuigen.

DE ZUSSEN WIES EN MARIA MAURER DEDEN BEROEP OP DE DELA-NAZORGHULP TOEN HUN ECHTGENOTEN OVERLEDEN, RESPECTIEVELIJK IN JANUARI EN AUGUSTUS VAN DIT JAAR.

Wies: “Mijn begrafenisondernemer vertelde me over het bestaan van nazorg. Na de uitvaart moest er zoveel gebeuren dat ik het even niet meer zag zitten. Britt was heel vriendelijk voor me. Ze reed twee keer met me naar het vredegerecht, deed telefoontjes in verband met steun waarop ik recht had. Een aantal

koos ik voor nazorg. Ik had daar zoveel goeds over gehoord via mijn zus. Toen mijn man stierf, was ik echt bang: wat moet ik nu doen? Je weet dat er heel veel geregeld moet worden, maar hoe precies, dat is de vraag. Saskia heeft me alles haarfijn uitgelegd, zei dat ze alles voor mij in orde zou brengen en dat ik geen brief meer

“ Ze was er als ik haar nodig had, ook voor een luisterend oor en een fijne babbel ”

abonnementen moesten opgezegd worden, en een ervan bleef aanmaningsbrieven sturen om te betalen, daar belde ze dan weer naar tot het in orde was. In zo'n moeilijke periode is het fijn dat iemand je die rompslomp uit handen neemt. Het verwerken van je verdriet, dat moet je zelf doen. Maar het is een grote steun dat er iemand is die je kunt bellen als je met vragen zit. Ik zou iedereen nazorg aanbevelen. Omdat ik zo tevreden ben over hoe alles gegaan is, heb ik nu zelf een uitvaartverzekering.”

Maria: “Mijn man was boekhouder en had alles wat ik moest regelen bij zijn overlijden heel gedetailleerd voor me opgeschreven. Maar toch

moest schrijven of geen postzegel meer hoefde te plakken! En dat was ook zo. Ze liet bij de bank de rekeningen blokkeren en deblokkeren, zette de gas-, elektriciteits-, telefoon-, water- en kabelabonnementen op mijn naam, verwittigde alle verzekeringsinstellingen, zette een aantal abonnementen van mijn man stop, zoals de biljartclub en het kruiswoordblad, liet het pensioen aanpassen, het huurtarief voor ons appartement... Op die manier heeft ze me wel wat geld bespaard. En verder was ze er als ik haar nodig had, ook voor een luisterend oor en een fijne babbel, en dat apprecieer ik heel erg!”

DE FAMILIE VAN JEAN LEMMENS, DIE IN JULI STIERF AAN LONGKANKER, KOOS VOOR ZORG TIJDENS, MAAR OOK VÓÓR DE UITVAART.

Carine Vander Eyken: "Mijn schoonvader kreeg vorig jaar in juli te horen dat hij terminale longkanker had. Hij kon er gelukkig wel over praten, maar had ook veel vragen. Hij woonde ondertussen bij zijn dochter, en wilde in zijn geboortedorp bij zijn ouders gezet worden. Mag dat zomaar? Hoe wordt zo iets geregeld? We hadden het er af en toe over, maar waren er nog niet helemaal uit toen we via een vriend hoorden dat we bij DELA terecht konden met deze vragen. En dan kwam Hilde, de uitvaartassistent, bij ons langs. Met mijn man, mijn schoonbroer en schoonzus hebben we al onze vragen op haar afgevuurd. En dat waren er heel wat. Niet alleen of je in een andere gemeente begraven kunt worden dan je woonplaats, maar ook bijvoorbeeld of we as mee naar huis konden krijgen en hoe we de uitvaart zo persoonlijk mogelijk konden regelen... Op het moment zelf kon ze ons al met een aantal dingen helpen. En de dag erna ontving ik gewoon àlle antwoorden op àlle vragen. Hilde had rondgebeld, naar de verschillende gemeentes, priesters, en alles zo duidelijk mogelijk op papier gezet, heel volledig, met zelfs nog contactpersonen erbij voor verdere vragen. Dat betekende erg veel voor ons. In de tijd tussen haar bezoek en het moment dat mijn schoonvader stierf, hebben we af en toe contact gehad. Het is aangenaam om te weten dat je niet vergeten wordt. Op 1 juli om 22.30u is hij gestorven. Meteen hebben we Hilde gebeld. Zij heeft voor ons de begrafenis-

ondernemer gecontacteerd en gevraagd of mijn schoonvader die nacht nog bij ons mocht blijven. Even later belde ze terug met de boodschap dat dat mocht en dat was een hele geruststelling voor ons.

's Ochtends kwam Hilde aan huis, hebben we allerlei dingen geregeld en dan is de begrafenisondernemer hem komen halen. De uitvaart was perfect, heel mooi, helemaal zoals hij en wij het wilden. Er gingen tekeningen en teksten van de kinderen mee in de kist, de familieleden kregen een foto van hem op bankkaartformaat voor in hun portefeuille, de drie gezinnen kregen een foto met een urnekokertje onderaan met wat as van hem erin.

De dienst werd in Deurne gehouden, met prachtige muziek, een ontroerend gedicht van de kinderen... Hij werd in Hasselt gecremeerd en dan overgebracht naar de begraafplaats in Alken, zoals hij dat wenste. Al die dingen hadden we zonder de zorg van Hilde nooit zo goed kunnen regelen."

Een dag na onze ontmoeting ontving ik van Hilde gewoon àlle antwoorden op onze vragen

Een lege plek

Ga nu maar liggen liefste in de tuin,
de lege plekken in het hoge gras,
ik heb altijd gewild dat ik dat was,
een lege plek voor iemand,
om te blijven.

Rutger Kopland

DELA

de uitvaartspecialist

DELA staat voor 'Draagt Elkaanders Lasten'. Met de diensten en zorg van DELA kan u uw nabestaanden veel geld – en andere zorgen besparen.

Hebt u nog vragen? Wenst u uw maandelijkse bijdrage te laten berekenen? Wilt u zich aansluiten?

Vraag dan vrijblijvend meer informatie aan bij de

DELA-klantendienst op **03 231 56 63**, contacteer uw vertrouwde bemiddelaar of ga naar www.dela.be.

De handige DELA Uitvaartkostenwijzer kan u nu gratis aanvragen via 03 231 56 63 of via infogids@dela.be met vermelding 'actie infogids'.